

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É s

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indult: Kedden, Augustus' 20-dikán, 1853.

15.

SPANYOL AMERIKA.

Frantzia hírlapok után Meocicóban, a' Spanyol felekezett, mellynek szándéka Santana Generált kitűrni, 's helyébe a' Mexicói thronusra egy Spanyol Hertzeget emelni, a' Papság segítségével, Santanától mársok katonát elidegenített, 's a' maga részére hódított, 's hogy tzeljät minél nagyobb sikerrel elérje, a' fővárostól bizonyos távolságra lázzadást indított. Legelőbb is Don Ignacio Escalada Oberster Máj. 26 kán Moreliában lázzadt fel, 's a' mint magát kifejezte, a' Valás védelmére, és a' mostani Egyesület alkotványnak fentartására fogott fegyvert. Ezt San Luis de Potosi egy Proclamatio által tette közhírré. Kevéssel aztán Arista Generál is, seregeivel Escaladába nyomult. A' Mexicói Vice Praesidens, Santana Generál Praesidenst, ki akkor távolvott, a' Fővárosba hívta: azomban az alatt Santanának tulajdon seregéből is egy osztály fellázzadt, de tsak hamar a' Város Commendansa, a' polgári gárda, és a' nép által, engedelmességre kényszerített. A' lakosság, a' jelen alkotvány, és Santana mellett nyilatkozatá ki magát. Majd ezután a' történet után Santana Generál ismét elútazott a' Provintziai villongásoknak letsillapítására, a' midön útközben Arista és Duran Generálok által elfogattatott, kik által a' tzukor rafinériába hurtzoltatván, halállal való fenyegetések között

arra akarták bírni, parantsolná meg Mexicónak, Pueblának, és Veracruznak, hogy magokat nékiek (Aristánnak, és Duránnak) adják meg, de a' mire a' Generál azt felelte volna: „Bár öljetek meg, Hazámat még sem árulom el.“

A' Pueblai Fő parantsoló Lemus Pedro, Jun. 13-kán költ következő hirdetményt közöl a' lakosokkal: Éppen ma, reggeli 1 órakor érkezett meg a' Köztársaság Praesidense Generál Santana Ő Excellentziája, mi után kiszabadult a' Buena Vista-i tömlötzből, hol az árulóktól, Urda, és Morena tisztektől, őrizet alatt tartatott. Ő Excellentziája meg parantsolta, tenném azonnal közhírré megszabadulását, melly által a' Köztársaságnak jólléte, és békessége helyre áll. A' Praesidens leginkább annak a' környülállásnak köszönheti megszabadulását, hogy Arago Generál, ki részén volt, tsak hamar elfogattatása után, az öszve esküdtek közzül egynehányat kezesül, helyébe, a' tömlötzben hagyott.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Kereskedési Miniszter, Cortot Képfaragónál, egy óriási szabadság oszlopot rendelt meg, melly jövő esztendőben, Juliusi innepléskor, a' Pantheon kapulájára tétetik fel avvala' pompával, a' millyennel az idén Napoleon szobra a' Vendome piatzon felállított.

Dr Antommarchi megkérte a Királyt, kívánná vissza Napoleon hamvait Angoly Országból, ő egy úttal ajánlja magát Sz. Helenából való elszállítására.

N A G Y B R I T A N N I A.

(Folytatás. A' Felső házban a' Zsidók emantzipatziójok mellett, és ellen tartott vitatások.) A' Londoni Püspök a' billt Alkotvány ellen valónak nyilatkozta. Igen bölts rendszabásnak tartja, hogy a' Nem Keresztyének ki vagnak rekesztve a' törvényhozásból. Valaki azt mondta, és igaz is, hogy törvénykönyvünkben semmi sints ezen kirekesztésről. De honnan van az? Onnan, mert az ellenkezőről még! tsak nem is álmodtak Eleink! Azt mondják, hogy a' jelen billnek elfogadása nints veszedelemmel öszveköttve, — és valóban, ő azt maga sem hiszi, — de még is balgatagság volna annak elfogadása tsak azért is, ne hogy a' Köznépnek gyanút szolgáltatassunk arra, mintha a' Parlamentum a' Keresztyénséget fel szem venné. Ő a' Zsidókat nem gyűlöli, sőt inkább úgy tekinti, mint felvilágosodott, és betsületes embereket, és így kívánságokkal, tsak az Alkotvány fenn tartása tekintetéből ellenkezik. Lord Clifford felszóllította a' Lord Cantzellariust, mondaná ki véleményét, vajon a' Zsidók egyforma helyheztetésben vagnak e' a' Catholicusokkal, az az: vajon az első, a' Nagy Britannia i Alkotvány Privilegiumainak elfogadására születtek légyen e'? ha úgy van, akkor éljenek ök is a' Privilegiumokkal. Lord Brougham erre azt felelte, hogy azt a' törvénynek, nem pedig a' jusnak kell elhatározni, és így Ő Felségének, Zsidó Alattvalói, minden Privilegiumokra, és szabadságokra számot tarthatnak, és azokkal élhetnek is, ha törvény által meghatároztatik.

Azok, kik ezt tagadják, állításaik támogatásokra azt hozták elő, hogy az Országos törvény, a' Zsidókat idegeneknek tekinti, olyanoknak, kik az Alkotványnak megesküdt ellenségei. Ez azonban hibás vélekedés, mert erre nézve világos törvényeink vagnak, mellyek nyilván ellenzik a' kirekesztést. Azt is állították, hogy ha a' Zsidóknak megengedik a' Parlamentbe való lépést, a' törvényhozás többé nem Keresztyéni. Arra azt feleli, hogy a' Catholicusok előtt mind a' két Parlamentalis ház megnyittatott, és még is azolta, változtak e' az Országos törvények az Anglicana vallásra nézve? A' javallott változások tsak politikai lehetőséget érdekelnek, 's az Ország Vallásával semmi közök sints, — egyedül az intolerans kirekesztéseknek, utolsó résztskéit akarják a' törvénykönyvből kitörülni. Azt nem hagyhatja észrevétel nélkül, minő kevés biztosságot szereznek ama kirekesztő törvények; tsak azt az egy példát hozza fel, midön Wilkes Ur Isteni Káromlás miatt elítéltetett, még is később Parlamentalis taggá választatván, nem átallotta, mint igazhivő Keresztyén azt az esküvést letenni, mellyet Shaftesbury és Bolingbroke Urak letettek, noha az egész világ tudta, hogy a' Keresztyén Vallás tanításait olly kevésbé hiszi, mint a' Zsidók, kiket éppen ebből az okból, a' Parlamentből, örök időkre ki akarnak zárni. Ő reményli a' billnek elfogadását, a' mi által bebizonyítja a' Ház, hogy a' Keresztyén vallást, szelíd, és könyörülő Szerzőjének értelmében gyakorolja. Gloucester Hertzeg ellene volt a' billnek, azt állitván, hogy a' Zsidók, Frantzia Országban is ki légyenek zárva a' törvényhozástól. Ennek Sussex Hertzeg ellene mondott. Mikor szavazásra került a' dolog, a' bill másodszeri felolvasása mellett, je-

lenlévők 29-en meghatalmazottak 25-en összesen 54-en; ellene pedig, jelenlévők 44-en meghatalmazottak 60-an összesen 104-en és így az olvasás 50 szó többséggel elhalasztatott.

A' Felső Háznak Aug. 6-kán tartott Ülésében, Westminster Marquis kijelenté, hogy közelebbi Ülésben a' Zsidók felszabadításokról szóló billt, ismét elő fogja terjeszteni.

(Times.) Dom Pedroó hivatala megszűnt. Ő nem Királya Portugaliának, 's nem is lehet, úgy felelet teher alá sem eshetik, mint minden politikai tisztviselők, a' Fejedelmet kivévén.

Angoly lapok O'Connell, és Cobbet Ürak characterisálásokra, a' régi időből, következő költsönös tisztelkedést hoznak elő. O'Connell, 1828-kán Decemberben Cobbettről ezt mondotta: „Nagyon sajnálom, hogy e' Gyülekezet fülei, annak a' fene vadnak (Cobbetnek) nevezése által, megsértettek. Minden undokságok után, mellyeket a' köz illendőség, belső érzés, jó hír név ellen elkövetétt, még egyszer megfordúlt, hogy felszaggassa azokat a' sebeket, mellyek a' megdöztöült John Bric sorsa miatt estek. A' Cath. Egyesületet, evvel az állattal, úgy fenyegették, mint Isten ostorával. Ha valaki azt hinné ebben a' Gyűlésben, hogy ennek a' hazugnak, ennek az eleven Pasquillusnak szavára halgatni kell, akkor elvész minden türelemem. Soha se említették itt többé neve annak a' bestiának, mert embernek nem nevezhetem.“ Ellenben Cobbet 1829 ben Martziusban O'Connellról így szólott: „Három esztendő kellett, hogy O'Connellnek képmutatását, tsalárdságát, szemtelenségét, és politikai hűségtelenségét kitapogassam. Lehetetlen megmondanom, millyen alávaló ember legyen. Egész Irland előtt

lefestem. Ő (O'Connell) épen olyan bolond, mint gazember, a' mellett nagy színeskedő, nyúlszívű kofa, oktalan, lelkiismeret nélkül való, szemtelen dicselkedő, — szívébe nem is lehet belátni igazán, mert az igazságnak legnagyobb ellensege. Másokat megtsalni, és ebből élni, — ez az ő egész mestersege: De ha a' tekenős béka, mérgét reánk bocsátja, akkor nem felelünk tizkornyás kifejezésekkel, hanem — botlat. Bártsak közel volna hozzám O'Connell, majd én is úgy felelnék néki. Ő szörnyen vétkezett ellenem, 's nem is bocsátok meg néki míg elégtételt nem nyerendek.“

Bonaparte Lutzian, a' Times vádolátjaira, környülállásosan felel. Ez az Ujság tudniillik rossz néven vette, hogy Napoleon familiája között egy tag sem jelent meg a' Juliusi innepéskor, a' szobornak felfedezésére, noha még némelylek a' Tsászárságra számot tartanak. Bonap. Lutzian erre ezt felelte: „A' Tsászár Atyafiai kötelesek Frantzia Ország törvényeinek engedelmeskedni, és senki sem esméri kevésbé szándékát annak, ki a' Frantzia Koronáról két ízben lemondott, mint az, ki önn maga javáért, polgári háborút kívánna indítani.“ — A' Globe szerint Thiers Frantzia Miniszter minden nap váratik Londonba.

Sir John Key, mivel a' papíros liferérozást a' Kormány számára átalvette, kéntelen vala a' papíros kereskedők kívánságokra, Parlamentalis helyét felmondani. A' dolog így történt: A' Kormánynak papíros liferensa, tulajdonképen Sir John Key, de ez, az egyezés alatt, egyik testvérét, egy Gloucestershiri könyvárost szúrta a' Contractusba, az ellenőrséget pedig, ugyantsak a' papíros liferérozásban fiának szerezte meg. Ezen alkalommal tehát tsalárdságot követett el: mert mi-

dön fiát, az ellenőri hivatalra Gróf Greynnek ajánlotta, ettől megkérdezett, hány esztendősen legyen fia? az Apja azt felelte hogy 18, midőn pedig Gr. Grey az esztendőt kevesellé, Key, a' másik fiáért esedezett a' ki 22-dik esztendőbe lép, 's ez, tsak ugyan, el is nyerte az ellenőrséget, melly szerint az Atya által liferérozott papirosnak tulajdonságát vizsgálhatta: azonban 3 hónap múlva kisült, hogy az ellenőr ugyan az a' 18 esztendősen fiú, kiért Key először esedezett: most tehát már Liferérozónak szerette volna Key, 18 esztendősen fiát látni, de mint olyannak, 21 esztendőt kelle vala elérnie. Az atya tehát újonnan tsalárd-sághoz folyamodott, 's egy a' Liferérozó hivatalhoz intézett levélben, fiát 3 esztendővel idősebbnek adta ki, holott a' Matricula szerint, Key, ezelőtt tsak 19 esztendővel házasodott meg, tudniillik 1814-ben, — legalább a' Liferérozó Hivatalhoz, erről a' Lambethi Egyháztól bizonyosság levél jött. E' szerint a' Parlamentum nyomosabb vizsgálat alá fogja a' dolgot venni.

Az Alsó Háznak Aug. 6 kán tartott Ülésében, Wallace Ur azt kérdezte, minő esetekben vagyon jussa a' Posta Hivatalnak, leveleket felszakasztani? Ez által azon visszaélésekre kívánta a' Házat figyelmetessé tenni, mellyek a' levelek felszakasztásával, és elszakasztásával történnek. A' postán módot találtak a' levelek foglalatjoknak megtudására; ez olyan rossz szokás, melly ha megengedettik, általa a' Postahivatal elveszti a' Publicumnak hitelet, és bizodalját. A' szónok javallatjának támogatására, egy tudósításból több pontokat elolvasott, mellyekben az éppen most említett visszaélésekre hivatkozik. Azután több példákat hozott elő; mellyekből kisül, hogy a' postára adott leveleknek tartalma, a' Gene-

ral postamesternek eszközlése által, a' Kormányhoz jutott, és innen nem lehet kétségbe hozni, a' levélbeli titoknak megsértését. Végre azt nyilatkoztatá, hogy közelébbi Üléskor, az egész Postarendelmény megvizsgálást javallatba fogja hozni.

HELVETZIA.

(Niederheinischer Courier.) Ma Aug. 9-kén néhány ezer főből álló szövetség seregek jelenének meg, a' Szövetség gyülekezettől küldetelve Baselnak kapuja előtt, egy Commiszszariuszal, ki a' Nagy Tanátsnak délig időt engede, Baselt jószerivel, vagy kényszerítve megszállani. A' Polgárság egy Deputatzió által azt kívánta, eresztene bé a' Baseli Kormány a' városba a' katonákat. A' feleletről még semmi bizonyos nem tudatik.

BELGIUM.

A' Frantziák Királynéja a' Nemouri Hertzeggel f. h. 2-kán estve Brüsselbe érkezett.

A' Képviselők Kamarája Aug. 3-kán elhatározta, hogy az újonnan született Printznek Keresztelésére, a' Kamara in Corpore megjelenjen. A' Keresztség Sz. Gudula templomában történik.

General Desprez, a' Belga Generálstábnak Feje, Aug. 6-kán reggel, szívbeli fájdalomban, — Brüsselben megholt.

PARMA, PIACENZA, és Gvastalla Hertzegségek.

A' Pármái Hertzegaszszony Ő Felsége, Báró Marschall Generál Major, ennek tulajdon kérésére, Fő Udvari Mesteri hivatalából le tenni, 'sennek helyébe Gróf Bombelles Károly val. Kir. Kamarást méltóztatott kinevezni.

NÉMET ORSZÁG.

(Müncheni Politikai Ujság.) Landau Aug. 2 kán. Az Esküdtek Törvényszéke (Assissen) előtt most a' híres Persoly Virth, Siebenpfeiffer, és társai ellen. Midőn az Ülés megnyitott, a' Praesidens, a' vádpontokat még egyszer rövideden előadta, azután a' Generál Státus Ügyész, egy beszéddel az Esküdtek felé fordult, mellyben őket arra intette, hogy a' tselekedet, nem pedig a' büntetés felől ítéljenek, mert ez utóbbi a' Törvényszéket illeti. Azután 8 tanúnak neve olvastatott fel. Minnekutánna ezek eltávoztak, a' tanúk egyenként halgattattak ki. Legelőbb is a' Pöllnitz-i Commissarius jelent meg, ki az egész Hambachi történetről tudósítást adott. A' várba menetkor, egy Lengyel, egy német, és egy bajor zászló volt a' sokaságnál: a' várnál Dr Hepp tartott először az inneplésnek tzeljáról beszédet, melly szerint Német Ország szerentsétlen állapotján kívánnának segíteni. Azután Virth, és Siebenpfeiffer azt nyilatkoztatták beszédjeikben, hogy Német Ország szomorú sorsának a' Kormányok légyenek okai, — azért is az öszvedarabolás fel nem áthat tovább, és az egyes Státusoknak minél előbb egy egészszé kell olvadniok. A' második tanú Rattinger is, mint vizsgálódó bíró ugyan ezt vallotta, hozzá tévén ezen hallott szavakat: „Az utóvilágnak nem szabad reformálni.“ A' többi tanúk közzül egy tagadta, mintha Virth szidta volna a' Fejedelmeket, de Virth maga ezt igaznak vallá. A' többiek vallomások kevésbbé volt fontos: a' 9-dik tanú azt mondta, hogy midőn Grosze a' Vormsi lázzadást meghallá, társait serkentette, fegyverkezzenek fel, személyeknek, és vagyonjoknak óltalmazására. Következendő napon más 20 tanúk vétettek elő. Ezen alkalommal Golsen

Ügyész, Siebenpfeiffer, és Hochdörfer, azt kívánták meghatároztatni, hogy felszóllítás fegyverre, nem történt legyen, a' mit ugyan a' tanúk is tagadtak, de még is egy, azt vallá, hogy Virth a' Hambachivárban átkot kiáltott a' 34 Fejedelemre, hozzátévén, hogy 20 lelkes férjfiú képes volna, Német Országot a' Fejedelmektől megszabadítani. Továbbá Siebenpfeiffer nagyon magasztalta az Ejszakamerikai Átkotványt, 's felszóllítá a' Németeket, hogy magoknak hasonló szerentsét eszközjenek. Egytanúnak vallomása szerint, Grosze a' Fejedelmek thrónjait Nagypószékeknek, Koronáikat pedig, hálósapkáknak nevezte. Az ülés harmadfél órakor eloszlott.

P O R T U G A L L I A.

(Times.) II-dik Donna Mariának meg van alapítva hatalma, és tekintete Lisbonában, a' midőn Jul. 24 kén magoktól a' Portugallusoktól, minden idegen katonák hozzájárulások nélkül proclamáltatott. Jul. 23 kán Terceira Hertzeg (Villaflor) Setubálból kiindulván, Telles Jordaoval megütközött, ennek seregét megverte, ámbar Dom Pedro serege csak 1500 rendes katonákból, Dom Miguel hada pedig 6000 emberből állott, 's maga a' vezér is Jordao — elesett. Ezt megértvén Cadaval Hertzeg, és Dom Miguel többi Miniszterei elhatározák a' fő várost odahagyni, a' mi következő éjjel meg is történt a' midőn 4000 emberrel éjszak felé vonultak. Mikor Jul. 24-kén reggel a' lakosok megtudták elmeneteleket, magok tüzték ki Donna Mária zászlóját, illendő szertartással. Azután első lépések az volt, hogy a' tömlötzöket megnyitották, 's a' számos foglyokat kiszabadították. Ugyan akkor vétetett észre

zászlója Villaflornak is, a' ki már délután kiszállott, 's a' Királyné nevében örömkialtások, és ágyúdorrogások között, Proclamatziót hirdettetett. 25-kén már egész Lisboa tsendességben volt, 's ha tekintetbe veszi az ember a' nagy változást, mellyen keresztül kelle mennie, azt lehet mondani, nem sok kitsapongás mellett. Miután ez az örömdetes hír 26 kán érkezett Oportóba, Dom Pedro mindjárt a' következő éjjel da Foz kastélyból, egy gözhajó ormán Lisboa felé evetett, Gróf Saldanhára bízván a' polgári, és Katonai dolgokra való felügyelést. Jul, 27 kéig Marsall Bourmont még nem kezdett újabbi ostromhoz, 's úgy hiszik, — nem is fog többé.

Minekutánna Lisbonából, Dom Miguel Kormányzói eltávoztak, 5000 többnyire politikai vétkekért fogságba esett személyek szabadítottak ki a' tömlötzökből. A' lakosoknak egy része önnjó szántából fogott fegyvert, 's Nemzeti Gárdát állított, még minekelötte Napiernek, vagy Villaflornak tsak egyetlen egy katonája is megjelent volna.

Egy Angoly Courier Aug. 3 ról azt a' hírt hozta, hogy Marsall Bourmont fővezéri hivataláról lemondott, 's a' Douro déli partja felé vontamagát. Most egyszerre kitűzettek Lisboa magasabb helyein Donna Mária kékefejer zászlói. Ágyú ropogások jelentették a' Tájó partján fekvő várakból, hogy a' főváros példáját azoknak örízetei is követik; mellyre az idegen nemzetek Tajón fekvő hajóiról köszöntő ágyúlövések feleltek. Illy örövendező jeladások alatt ment be Hg. Villaflor seregével Lisbonába. Mihelyt ez megesezt, felbontották a' frantzia és ánglus Admirálok petsét alatt tartott parantsolataikat, mellyek hozzájuk olly meghagyással küldettek volt előre, hogy ma-

gokat Lisboa megvétele esetére Dom Pedro serege által, azokhoz tartsák. — E' szerént tehát nyilván kijelentettek a' Frantzia és Angol Kormányzések nevekben, hogy minekutánna Lisboa önként kifüggesztette Donna Mária zászlóját, a' két hatalmasságok nem fogják megengedni, hogy Dom Miguel a' fővárost újra elfoglalja, és arra az esetre ha Miguelisták közelítnének a' fővároshoz; frantzia és ánglus hadi seregek fognának a' szárazra segítségül kiszállani.

Oportó megvétele Jul. 25-kére határozta volt Bourmont Generál, előre kimondván, hogy ő az nap Oportóban fogna ebédelni. Nem maga személyesen vezérlette ugyan az ostromló sereget: de minden az ő rendelése szerént történt. Kemény viaskodás és sok vérontás után, tsakugyan visszaverettek a' megszállók, 1400 embert vesztvén; a' több ízbeli megtámadás alatt, melly napon a' Pedristák is 700 embert vesztettek.

Mind a' Miniszteriális, mind a' liberális Angoly lapok szeretnék, ha Dom Pedro lemondana Portugallia igazgatásáról, inkább ajánlanák Palmella Hertzeget. A' Globe szerint, mivel Donna Mária Isabella, betegen fekszik Coimbrában, ideig, a' Kormány Donna Mária d' Assumpçao Infantinnra fog bízattatni, a' Portugalliai Charta 12 dik törvénytzykkelyéhez képpeszt. A' Régensnének, Miniszteriuma, és Conseilja, ekképpen fog elrendeltetni: Gr. Saldanha, Hadi, Francisco Lourenço (völt Oportói Cantzellarius) belső, és Justiz, Margiochi Oberster, Finanz, Marquis Valenza tengeri Miniszterek lejenenek.

(Journal de Paris.) Dom Pedro Jul. 28 kán Lisbonába érkezett, 's ezt Donna Mária nevében elfoglal-

ta. Dom Miguel Kormány, Torres Vedrásba vonult, hol Cadaval Hertzeg 6000 főből álló hív katonákat összevgyűjtött.

A' Párisi Ujságok, különböző véleményyt, és vizsgálatot tesznek Lisbona bévétele után a' Portugalliai ügynek lehetséges kimenetelére nézve, 's az Oppositionalis lapok irigy szemmel néznek Angliára, mellynek befolyása a' Pyreneumi félszigeten, újabban megerősödött. A' Temps a' többek között így szól: Dom Miguel meggyőzöttetésével, még nints vége a' dolognak: magok a' Portugalusok kevés részt vettek a' háborúban: ők elfogadják megszabadulásokat, a' nélkül hogy magok akarnák. A' sok külföldiek, kikből állott a' megszabadító sereg, az ellenkező pártoskodások, melyeket a' győzelem surlódásba fog hozni, a' Nemzet kedvét a' megígért szabadsághoz, és az ifjú Királynéhoz, gyengítették. Dom Pedrót olly kevéssé szeretik Portugalliában, mint Braziliában. Saldanha, kire seregét csak kéntelenségből bízta, elébb gondolkozik Köztársaságról, mint Constitutionalis Monarchiáról, és szolgálatjának megjutalmazásául, szabadabb Alkotványt fog kívánni, mint az Ország békességére megkívántató, — azomban Dom Pedro talán semmillyet sem szándékozik adni. Mi lesz ennek vége, leginkább Angliától függ, mert Angliavette bé Lisbonát, az Admirál Angoly születésű, úgy szinte Palmellát is annak kell tekinteni, és a' Regenség egészen Nagy Britanniának akarata szerint választatik, és fog igazgatni. Az alatt, míg hív Szövetségesünk, a' Pyreneumi félszigetet maga számára bátorságban helyhezteti, az a' kérdés, minő hasznot húz a' győzelemből Frantzia Ország? Talán Familiari szövetség van plánumban? avvagy

lehetséges e' az? A' jelen környülálások között, a' győzelem minden esetre felszámíthatatlan hasznot hajt Portugalliának!

B É T S.

A' Prágai Ujságlevél írja Aug. 16-kán, hogy Ő Felségének a' Tsászárnak egészsége, Theréziavárosi tudósítás szerint, annyira helyre állott, hogy Aug. 16 kán Tsehország fővárosába Prágába onnan el fogott indulni.

Ugyantsak Theréziavárosi tudósításból tudjuk, hogy a' Tsászár és Tsászárné Ő Felségek és Ő Felsege a' Burkus Király Aug. 14-kén ottan együtt voltak, 's együtt ebédeltek. Ő Felsege a' Pruszsiai Király estve tért vissza Teplitzbe.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Augustus 16 kán. A' f. h. 13-dikántartott 85 dik Országos Ülésben, a' legközelebbi lapjainkban említett III-ik Urbariális tikkely 4-dik §-ban folytatólag meghatározott: hogy a' Földes Úr, ott, hol széles kiterjedésű erdőségeiben az erdőrend veszedelmeztetése nélkül építéshez való fákat is adhat el, köteles jobbágyainak, szarufáknak való 's ólakhoz szükséges fákat folyó árron szolgáltatni; ott hol a' Lelki Pásztorok és Oskola Tanítók akár a' régi szokás, akár az Urasággalkötött világos egyezésnél fogva mind eddig szabad fahasználással bírtak, az ezentúl is épségben megtartatik. A' 86-dik Ülésben a' makkoltatást tárgyazó pont véteték tanátskozás alá, 's szavak többségével meghatározott: hogy a' jobbágyoknak az uradalmi erdőben való makkoltatás, tulajdon szükségekre, de nem kereskedésre, és tsupán az illető Község határában, egy egy darabtól 6 krajtzárjával oltsóbban adatassék ált, mint az idegeneknek. A' Temes,

Torontál és Krassó Vármegyékben lakó jobbágyok, az eddigi szokáshoz képest, minden nagyobb darabtól 6 kr., a' kissebektől 5 kr.; alsó Tóth Országban pedig a' nagyobbaktól 12 kr., a' középektől 9 kr., a' legkissebektől 6 krajtzárt fognak fizetni; az eltitkolás esetében, minden alattomosan behajtott 's a' meghatározott számot haladó darabtól, kétszeres taksát fizetendők. Az 5-dik pont azt állapítja meg; hogy a' jobbágyok, ezen jótéteményeken kívül, sem a' határjokban, sem az azon kívül fekvő erdőségekben, semmiféle más követeléseket nem formálhatnak, úgy szintén, hogy a' Földes Úr nem köteles fát akár edény készítés, akár pálinka égetés vagy kereskedés végett adni; 's végezetre, hogy a' makkoltatási juss, 's a' gubitsok öszveszedése, a' Földes Úr szabad rendelkezésétől függ.

N. Várad. Ns. Bihar Vármegye Rendei Aug. két első napjain tartották N. Méltós. Gróf Zichy Ferentz Főispány Úr előlülése alattköz. 's egyszersmind tisztújító gyűléseket, melly szerint az újonnan választott tisztikar ez:

Első Alispány Érkeserüi Fráter Mihály, második Stacho Károly. Táblabírák fizetéssel Miskoltzi Lajos, Szilágyi Lajos, Jakabffy Lázár, Beliczay Miksa. Főjegyző Hodossy Miklós; aljegyzők: Kis Károly, Bagossy Lajos, Házi főadószedő: Érkeserüi Fráter Gáspár. Hadi főadószedő: Hrabovszky Adalbert. Főügyvéd: Budaházy Antal: alügyv. Ercsey Zsigmond, Servánszky Lajos. Számvevő: Oláh Mátyás. Levéltárnok: Jakab Mihály; allevéltárnok: Jakab Sándor. Főorvosok: Lonovits Imre, Gombos Dániel. Földmérők: Herman Miksa, Szász Jó'sef, Nádasdy Jó-

'sef és Kurucz János. Hadnagy: Dluholotzky Gábor. — Nagy-Várad i járásban főszolgabíró: Thurzó János; alszbirák: Tokody Imre, Reviczky László; tisztbeli alszbiró: Kazinczy Victor. Adószedő: Géczy Jó'sef. Esküttek: Sulyok Jó'sef, Bige Jakab, Szacs vay György, Nagy Jó'sef. Biztos: Komlósy Pál. — Sárre ti járásban főszolgabíró: Nádányi László; alszbirák: Reviczky Menyhért, Miskolczy Károly. Adószedő: Török István. Esküdtek: Derzsi Antal, Muraközy Gábor, Gázsy János. Biztos: Kovács István. — Érmelléki járásban főszolgabíró: Csanády Ferentz; alszbirák: Lakatos Aloiz, Fráter Elek, Dobozy István. Aladószedő: Fráter Tamás. Esküttek: Fráter Adalbert, Baranyi Menyhért, Fényes Jó'sef, Bige Imre. Biztos: Szele György. — Szalontai járásban főszolgabíró: Sánta György; alszbirák: Lakatos Benedek, Gázsi László, Kovács Imre. Adószedő: Szerdahelyi Imre. Esküttek: Ambrus János, Sisáry Lajos, Sughó Jó'sef, Nádányi Ferentz. Biztos: Szilágyi Bálint. — Belényesi járásban főszolgabíró: Sz. Iványi Szentiványi Lajos; alszbirák: Farkas György, Csolka Antal. Aladószedő: Borbola Antal. Esküttek: Vincze Péter, Tokody István, Stephanovits Lajos: Szabó Jó'sef.

A' Pénz folyamata Augustus' 19-dikén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 94 7/16
Az 1820-béli sorsosok: 196
Az 1821-béli hasonlók: — —
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 54 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1219 1/6 for. ton
Conv. Pénzben.